

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**TRACTATVS|| DE CON-||FESSIONIBVS MA=||LEFICORVM ET
SAGA-||RVM SECVNDÒ RECOGNI||tus, & auctior redditus.||
An, & quanta fides ijs adhibenda sit?||**

Binsfeld, Peter

Avgvstae Trevirorum

VD16 B 5530

Qvaestio III. Quid de imaginibus, quibus magi siue malefici vtuntur,
sentiendum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41113

mum & Euam primos parentes perditam, infantes baptizati de nouo adhuc retinent, quã molestissimè fert. Quare eorum vitã (cum animã saluti adhuc nihil damni, ob infantilem ætatem, inferre possit) nocere studet. Optimum autem remedium est contra Diabolicas artes in hoc studio nocendi, vt parentes pij sint, bonam curam puerorum habeant, eos conseruent, ne personæ iustis ex causis suspectæ eos propiùs accedant, vespere & manè salutem infantium Domino Deo commendent, ac eos signo Crucis muniant. Nam sapius sagarum iudicialibus cõfessionibus cognitum est, quod infantibus signo Crucis munitis nihil nocementi inferre potuerūt. Quod autem Deus concedat potestatem Dæmonibus nocendi pueris innocentibus, id ad prouidentiam Dei, quæ omnia in iustissimum finè dirigit, referendum est: quamuis sæpè contingat, vt doctissimi viri tradiderunt, infantes, iulto Dei iudicio, sed non omnibus noto, puniri ob peccata parentum.

QV AESTIO III.

Quid de imaginibus, quibus magi siue malefici vtuntur, sentiendum?

In primis aduertendum ex Doctõribus tam Theologis quam Iurisperitis, duplices reperiri

Vu

riri

riri imagines in exercitio apud eos, qui diabolica potestate vtuntur. Quædam enim dicuntur Astronomicæ siue Astrologicæ, quibus vt plurimum vtuntur ij, qui vacant magiæ diuinatrici, ad inuestigationem rerum occultarum, & futurarum. Aliæ sunt, quibus malefici vtuntur ad inferendum malum aliquod hominibus, aut bestijs. De postremis loquitur Glossa, Salycetus, Angelus & alij in præfenti L. Multi: vbi loquuntur de imaginibus maleficorum & incantatorum. Deinde iterum obseruandum est: nomine imaginum in hac materia intelliguntur non solum imagines sic dictæ secundum communem vsum, sed multo magis figuræ, characteres, signa aut instrumenta, quibus superstitiosum genus hominum vtitur, ad inuocationem tacitam aut expressam Dæmonum, pro ferendo auxilio. De posterioribus imaginibus Glossa & DD. in hac L. loquuntur, vbi Angelus sic ait. Nota benè contra facientes imagines ceræ, qui pungendo eas, vitas hominum labefactant, & ideo non derideas ista. Earundem etiam mentionem faciunt Paulus Grillandus de sortileg. cap. 5. Oldratus de ponte consil. 210. incip. Regularis habet traditio. Damhaud. in cap. 61. num. 116 & alij alibi. Quibus consentiunt Theologi, Ioan. Gerson in 1. part. in tract. de erroribus circa artem magicam, in litera O. Malleus 1. par. q. 5. Alphonsi. Castrensis lib.

lib. I. de iusta hæret. punit. cap. 15. Syluest. in verbo. Maleficium. Martinus Arles in tract. de superstitionibus. Vniuersitas Parisiensis in articulis determinatis contra superstitiones, in art. 21. his verbis. Quod imagines de ære, plumbo, vel auro, de cera alba, vel rubea, vel alia materia baptizatæ, exorcizatæ, & consecratæ, seu potius execratæ, secundum prædictas artes, & sub certis diebus, habent virtutes mirabiles, quæ in libris talium artium recitantur. Error in fide, & philosophia naturali, & Astronomia vera. Cuius articuli sensus est, quod tales res & imagines ex sua natura non habent naturalem vim ad effectum, sed effectus sequitur ex ministerio Dæmonum, prout definitum est, in art. 18. Vsum huiusmodi imaginum apud maleficos sic describunt probati doctores. Malefici imagines quasdam, certis temporibus obseruatis & determinatis carminibus, & ritibus quibusdam & signis, conficiunt, quas in nomine Beelzebub, principe Dæmoniorum baptizant, adhibitis & expressis quibusdam alijs verbis, quæ ob horrorem non sunt referenda. His sic peractis prædictas imagines ad ignem applicant, & ibi petunt infirmitates, aut alia mala, quæ in persona illa, cuius imaginem confecerunt, euenire optant. Quandoque etiam acubus, aut alijs acutis ferris perforant, aut pungunt illius imaginis caput, aut pectus, aut ventrem, aut scœmora, aut aliam corporis

partem, in qua cupiunt malum aliquod oriri in persona, cui nocere intendunt. Quibus sic peractis sæpè contingit, quod persona, cuius nocumentum maleficus desiderat, grauiter torqueatur in illa parte corporis, quam maleficus pupugit, aut transfixit. Qui effectus non ex imagine, aut figura, sed ex operatione latentis diabolica proficiscitur, Maleficus enim habet pactum cum Dæmone, qui operatur circa corpus maleficiandi, quando imaginem maleficus pungit: Adhibet autem applicatq; demon naturalia venena & alia, quæ sunt apta ex sua natura inferre dolorè & infirmitatē. Ipse enim subtilissimè & inuisibiliter applicat. Et maleficus quando animaduertit morbū, aut malum productum in corpore maleficiati, persuadet sibi talem vim inesse imaginibus & figuris, cū tamen Dæmon alijs causis naturalibus applicatis efficiat infirmitatem. De hac materia memorabile est exemplum, quod referunt Ioan. Bodinus lib. 2. de magorum dæmon. cap. 8. Cosmus Philarchus Theologus Florent. lib. 3. 2. part. de officio Sacerdotis, cap. 8. in primo præcepto, & alij alibi, ex Hectore Boëtio lib. 2. historię Scoticę, qui attestatur in tota Scotia notissimum esse. Duffus rex Scotię noctu sub perpetua vigilia decumbens, in sudorem sine modo soluebatur, corpus lenta conficiebatur tabe, effceto simillimum, hærebat cutis rigida, venas, neruos, & qua forma, & situ ossa essent
huma-

humana ostendens, & tamen medici in ea omnia signa sanitatis inueniebant. Obortus est rumor incerto auctore, Regem à quibusdam mulieribus maleficiatum esse, quæ apud Forres oppidum Morauix manebant. Rex statim sub specie ineundæ pacis inter eum & coniu-
 ratos Morauos mittit, qui rei veritatem inquirant, missi Forres adiere & arcem ingressi (quæ adhuc erat in regis fide) Denoualdo arcis præfecto, quare venerint, exponunt: quo audito quidam miles, qui erat in artis præsidio, significauit Denoualdo quandam meretricem (cuius mater erat sortilega) dum blandiusculè eam tractaret, locutam ei fuisse de regis infirmitate, & morte: erat tunc illa meretrix in arce, quæ tormentis exposita, veritatem aperuit. Denoualdus in ipsa nocte milites ad sortilegarum ædes mittit, qui vnã veneficarum, simulacrum ad Regis Duffi imaginem ex cera confectum, ligneo veru affixum, ante ignem torrentem, alteram carminibus recitatis liquorem quendam fundentem sensim supra statuam, inuenerunt: & ductæ cum simulacris in arcem, interrogatæ dixerunt, dum simulacrum igni adhibitum torreretur, Duffum regem in sudorem solui, carminibus autem recitatis perpetua teneri vigilia, & ad liquecentem ceram macie confici, consumpta cera mortem regis continuò secuturam: ita se Demones docuisse, & ad facinus exequendum

mercede à Morauorum primoribus conductas. Simulacrum effractum fuit, & in eadem nocte rex absque sudore quieuit, & postridie redeuntibus viribus, ita sanitati restitutus est, ac si nulla aduersa valetudine antea fuisset detentus. Sagæ viuæ crematæ sunt. Gerson loco citato narrat, quod Philippus quondam rex Francorum, cum perciperet de quadam cerea imagine, quam dicebant baptizatam, aut exeratam taliter nomine suo, quod ea destructa rex moretur: Rex fide plenus, videbimus, inquit, si potentior erit Dæmon ad perdendum me quam Deus ad sanandum, & hæc dicens ceram proiecit in ignem. Petrus Gregorius Tholosanus in Syntagma iuris vniuersi. lib. 34. cap. 11. narrat ex Gagrino lib. 7. histor. in vita Philippi Huttini, uxorem cuiusdam Enguerani quæstoris Gallici, qui expilauerat ærarium Galliarum, cum de mariti carcere conclusi liberatione desperaret, ad magiã & diuinationem se cõuertisse, Puioto quodã malefico & Claua muliere ad id facinus opem ferentibus: atque cerea quædã simulacra, ad regis Caroli Valensiensis Formã, Dæmoniaca arte cõfecisse, quæ languentium speciem præferrent, ad quorum similitudinẽ, nisi malã sors prodita fuisset, Rex & ipse Carolus conficiendi macie sensim erant, & definita ad tempus morte consumendi. Quo cognito, suspensus fuit Engueranus: Puiotus & Claua uxor Enguerani

rani flâmis consumpti. Pro d.L. ampliori elucidatione, attendendū est, quod malefici opera diaboli nō solūm mediantibus imaginibus vitæ hominū insidiantur, sed etiā possunt aërem morbidū reddere, vt homines eum attrahentes inficiantur, aut pestē seminare. Sic Philostratus li. 4. de vita Appollonij Tyanæi narrat, Ephesi Dæmoniacum quoddam spectrum pestem disseminasse, idque in forma & specie senis mendici peram gestantis, panniceis frustis refertam, laceram & sordidam vestem gerentis, quē Appollonius ad expiandam ciuitatem, cū detexisset, iussit lapidibus obrui; quod factum est, & sublatis deinde aceruis lapidum, ait in eius loco inuentum esse canem tanquam molossum magnitudine tanta quanta maximi leonum esse solent, quasi rabidi canis spumam emittentem, & ita liberatam à peste ciuitatem. Familiare est etiam; magis, teneros ad huc infantes fascinare.

LEX VII.

Et si excepta tormentis sunt corpora honoribus præditorum, præter illa videlicet crimina, quæ legibus demonstrantur: Et si homines magi in quacung; sint parte terrarum, humani generis inimici credendi sunt.

Vlt. 4

tamen